

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
1. Уж. 39/2024
Дана 17.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Николе Микића, председника већа, и судија Влатка Стојаноског и Татјане Сретеновић, чланова већа, са судијским сарадником Иваном Вујић, као записничарем, одлучујући о жалби подносиоца изборне листе „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)“, Коалиције Бирамо Звездару, коју заступа Марина Мијатовић из, ул. бр., изјављеној против решења Изборне комисије Градске општине Звездара XI бр. 013-1-152/2024 од 13.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, на нејавној седници већа одржаној дана 17.06.2024. године, у 09:00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Решењем Изборне комисије Градске општине Звездара XI бр. 013-1-147/2024 од 07.06.2024. године, одбачен је приговор бр. 013-1-132 од 05.06.2024. године, подносиоца изборне листе „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)“, Коалиције Бирамо Звездару, поднет дана 05.06.2024. године у 18:30 часова, као непотпун.

Вишем суду у Београду дана 10.06.2024. године у 12:58 часова, против наведеног решења поднета је жалба подносиоца изборне листе кандидата за одборнике Скупштине Градске општине Звездара „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије“, потписана од стране Марине Мијатовић из

...., као овлашћеног лица, која жалба је предата и Општинској изборној комисији општине Звездара дана 10.06.2024. године, у 11:23 часова.

Пресудом Вишег суда у Београду 5 Уж бр. 17/2024 од 11.06.2024. године, донетој на нејавној седници, одржаној дана 11.06.2024. године, у 11,45 часова, усвајањем жалбе подносиоца изборне листе „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије)“, Коалиције Бирамо Звездару и поништено је решење Изборне комисије Градске општине Звездара XI бр. 013-1-147/2024 од 07.06.2024. године.

Одлучујући у поновном поступку о напред наведеном приговору, а по налогу Вишег суда у Београду из пресуде 5 Уж бр. 17/2024 од 11.06.2024. године, Изборна комисија Градске општине Звездара, на седници одржаној дана 13.06.2024. године, донела је решење XI бр. 013-1-152/2024 од 13.06.2024. године, које је објављено на веб презентацији Републичке изборне комисије истог дана, у 14:15:46 часова, којим је под тачком један одбијен као неоснован приговор, док је под тачком 2 наведено да се ожалбено решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Вишем суду у Београду дана 14.06.2024. године у 13:30 часова, против наведеног решења поднета је жалба подносиоца изборне листе кандидата за одборнике Скупштине Градске општине Звездара „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије“, потписана од стране Марине Мијатовић из, као овлашћеног лица, изјављена због битне повреде правила управног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. У жалби се наводи да се у поднетом приговору тачно и прецизно наводе повреде изборне процедуре које битно доводе у питање резултате гласања на бирачком месту број 5 у Основној школи „Иван Горан Ковачић“ на територији градске општине Звездара, на коме су чланови бирачког одбора утврдили изборну неправилност у поступку спровођења гласања, чиме је повређена одредба члана 98 став 3 тачка 4 Закона о избору народних посланика, а која одредба се сходно примењује и на Закон о локалним изборима, на тај начин што је члан бирачког одбора имао код себе паралелан списак бирача и водио евиденцију у изводу бирачког списка, а који списак му је одузет, услед реакције другог члана бирачког одбора. Наводи се и да чланови бирачког одбора нису у Записнику о раду бирачког одбора у рубрици 15. констатовали постојање примедбе, али су је пријавили посматрачима који су били присутни на бирачком месту. Указује се и да је првостепени орган пропустио да утврди све релевантне чињенице, на тај начин што није извео доказ саслушањем чланова бирачког одбора, уз образложење да исти нема истражна овлашћења, за шта сматрају да не постоји законска препрека. Надаље, истиче се и да је првостепени орган навео да неправилност на коју се позива подносилац приговора није прописана чланом 56 став 1 Закона о локалним изборима као разлог за поништавање гласања на бирачком месту број 5, док је жалилац става да се и из других разлога, који нису изричито прописани као разлози поништавања гласања по службеној дужности, може поништити гласање у поступку одлучивања по приговору. Имајући у виду све напред наведено, подносилац жалбе предлаже да Виши суд у Београду поништи решење Изборне комисије градске општине Звездара XI бр. 013-1-152/2024 од 13.06.2024. године и предмет врати Изборној комисији на поновно

одлучивање или да у складу са одредбама члана 87 став 2 Закона о локалним изборима, Виши суд у Београду мериторно одлучи по приговору.

Изборна комисија Градске општине Звездара је, поступајући по налогу Вишег суда у Београду 1Уж 39/24 од 14.06.2024. године, дана 14.06.2024. године у 16:40 часова доставила Вишем суду у Београду списе предмета и одговор на жалбу.

У одговору на жалбу XI бр. 013-1-153/1/24 од 14.06.2024. године, Изборна комисија Градске општине Звездара је у свему остала код разлога датих у ожалбеном решењу, којим је у поновљеном поступку по налогу Вишег суда у Београду из пресуде 5 Уж бр. 17/24 од 11.06.2024. године, одбијен као неоснован приговор подносиоца проглашене изборне листе кандидата за одборнике Скупштине Градске општине Звездара „Бирамо Звездару-Марина Мијатовић (Зелено-леви фронт, Не даavimo Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак-Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије“, коју је поднело овлашћено лице, поднетим на гласање на бирачком месту бр. 5 у Основној школи „Иван Горан Ковачић” у Градској општини Звездара, због неправилности током спровођења гласања, услед чега се предлаже да Виши суд у Београду одбије жалбу као неосновану.

Одлучујући о жалби која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћених лица, Виши суд у Београду је на основу члана 85 став 1 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” бр. 14/22 и 35/24), оценом жалбених навода и комплетних списа ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и навода ожалбеног решења произилази да је Изборна комисија Градске општине Звездара, разматрајући наводе из приговора, утврдила да у Записнику о раду бирачког одбора, чланови бирачког одбора нису у рубрици 15. констатовали постојање примедбе, а у вези тврдњи да су неправилности пријавили посматрачима, чиме су овакве тврдње неосноване; да је предлог подносиоца приговора да је потребно саслушати чланове бирачког одбора на околности наведене у приговору, а које су разлог за поништавање гласања на предметном бирачком месту, противан члану 25 став 1 Закона о локалним изборима, јер Изборна комисија нема истражна овлашћења, нити може да покрене поступке по службеној дужности, осим у јасно одређеним случајевима који су законом прописани, што у конкретном случају не произилази; да је чланом 8 став 1 Закона о локалним изборима, прописано да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе, а ставом 3. истог члана одређено је да је сходна примена одредби Закона о управним споровима на решење изборне комисије којим је одлучено о приговору и жалби на одлуку скупштине јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: скупштина); да је чланом 56 став 1 Закона о локалним изборима одређено да изборна комисија доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе, да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка, да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора, да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића који је примио бирачки одбор; да је чланом 98 Закона о

избору народних посланика прописано да је бирачки одбор дужан да одржава ред на бирачком месту (став 1), ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави (став 2), ред на бирачком месту поред осталог, сматра се нарушеним нарочито ако се праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка (став 3. тач. 4); да је Изборна комисија Градске општине Звездара увидом у материјал са бирачког места број 5 у Градској општини Звездара утврдила да у записнику о раду бирачког одбора у ОШ „Иван Горан Ковачић” у рубрици 15 није наведено да је члан бирачког одбора имао код себе паралелан списак бирача и водио евиденцију ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, да је реаговао други члан бирачког одбора, па му је списак одузет, а која чињеница није наведена ни у Записнику о посматрачима рада бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике скупштине града Београда тог бирачког места, што неоснованом чини тврдњу подносиоца приговора да је неправилност пријављена посматрачима. Имајући у виду све наведено, Изборна комисија Градске општине Звездара закључила је да околности на које се приговором указује могу представљати нарушавање реда на бирачком месту, у складу са чланом 98 Закона о избору народних посланика, што за последицу може да има прекид гласања од стране бирачког одбора све док се ред не успостави, што у конкретном случају није учињено, али не представља неправилност која би била основ у смислу члана 56 Закона о локалним изборима за поништавање гласања на бирачком месту.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена, ставом 2 прописано је да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о приговору, док је ставом 3 прописано је да се одредбе закона којим се уређује управни спор сходно примењују на одлучивање о жалби на решење изборне комисије којим је одулучено о приговору и о жалби на одлуку скупштине јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 56 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да Изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 98. Закона о избору народних посланика у ставу 1 прописано је да је бирачки одбор дужан да одржава ред на бирачком месту, у ставу 2 да ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, у ставу 3 тачка 3 и 4 да се ред на бирачком месту сматра нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места, употребом мобилног телефона и других средстава за везу неовлашћено дају

обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која су лица изашла, односно нису изашла на изборе ван службене евиденције у изводу бирачког списка.

Код овако утврђеног чињеничног и правног стања ствари, према оцени већа, правилно је поступила Изборна комисија Градске општине Звездара када је решењем XI бр. 013-1-152/2024 од 13.06.2024. године одбила приговор жалиоца изјављен због због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту 5 у Градској општини Звездара. Наведено са разлога што, записник о раду бирачког одбора не садржи ни један од разлога за поништавање гласања наведен у цитираној законској одредби члана 56 став 1 Закона о локалним изборима, док према цитираној законској одредби члана 98 став 2 Закона о избору народних посланика, ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, при чему употреба мобилних телефона и других средстава за везу на бирачком месту, којима се неовлашћено дају обавештења о дешавањима на бирачком месту и праве спискови бирача који су изашли или нису изашли ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, сходно члану 98 став 3 тачка 3 и 4 истог закона, сматра се нарушавањем реда на бирачком месту.

С тога околности, на коју указује жалилац у жалби, по налажењу већа, не представљају основ за поништавања гласања на изборима за одборнике Скупштине градске општине Звездара на бирачком месту број 5, будући да је, а како то произилази из списка предмета, Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Земун потписан од стране 15 чланова бирачког одбора, да у рубрици 15 наведеног записника нису наведене примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, да у записнику о раду бирачког одбора у рубрици 15.1 није наведено ниједно име и презиме члана бирачког одбора који је имао примедбе на поступак гласања, да председник бирачког одбора није примио ниједну посебну исправу са примедбама, при чему у записнику о раду бирачког места стоји да није било прекида гласања, што ни жалилац у жалби не наводи, док из Записника о посматрачима рада бирачког одбора на бирачком месту број 5 у Градској општини Звездара произилази да су на наведеном бирачком месту, приликом спровођења гласања дана 02.06.2024. године била присутна 3 посматрача и то: испред ЦЕСИД, испред ЦРТА и испред ЦРТА, од којих је први посматрач дошао на бирачко место у 06:55 часова, а последњи је исто напустио у 23:30 часова, без унетих примедби у записник, а све при чињеници да жалилац своје наводе није поткрепио адекватним доказима, како је то правилно наведено и у ожалбеном решењу.

У погледу жалбених навода да је првостепени орган пропустио да саслуша чланове бирачког одбора, Виши суд у Београду налази да су исти неосновани, будући да је првостепени орган извршеним увидом у комплетан изборни материјал са гласачког места број 5 у Градској општини Звездара правилно утврдио чињенично стање и за свој закључак дао довољне и јасне разлоге, које у свему као правилне прихвата и Виши суд у Београду, посебно имајући у виду природу и нарочиту хитност спроведеног поступка.

Са изнетих разлога, Виши суд у Београду је на основу одредбе члана 85 став 1 Закона о локалним изборима и члана 40 став 1 и став 2 Закона о управним споровима, а на основу члана 8 Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

РЕШЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ

Дана 17.06.2024. године у 09:00 часова. 1 Уж. 39/24

**Записничар
Ивана Вујић**

**Председник већа- судија
Никола Микић**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице**

Весна Обрадовић